

PRENUMERA

Miesięcznie we Lwowie 3 zł. 30 gr., kwartalnie 9 zł. 40 gr., z dostawą do domu i w całości z przesyłką 3 zł. 60 gr., kwartalnie 10 zł. 20 gr., za miesiąc 5 zł. kwartalnie 15 zł.

CENA NUMERU

15 gr.

Na dworcach kolejow.
17 gr.

Prakow
Bibliot. Jagiellońska
20.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEN:
Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczaj. za tek-
stem 10 gr. Nadesłane
25 gr. Nekrologia 20 gr.
Na pierwszej kol. 40 gr.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar“ 35 gr. Po
kronice i komun. 30 gr.
Dział ekonom. 40 gr.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 6 gr. Kupno i
sprzedaż 8 gr. Matrym.
10 gr. Posz. pracy 4 gr.
Paski na kolumn. teks.
po 32 gr. Ogłosz. zam-
iejscowe 25% drożej,
zagr. o 50% drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny 1. 26. — Telef. redakc. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Dzisiejszy numer

zawiera:

Kapitałści (ant. wstępny).
Inspekcja wschodniego pogranicza.
Anatol France (feuilleton).
Jak Czechosłowacja uczy Sienkiewicza?
Nowa linia kolejowa na Górnym Śląsku.
Surowa krytyka gospodarki mielskiej.
Ubezpieczenie od bezrobocia pracowników
umysłowych.
Wyrok śmierci we Lwowie.
Obrzymania kradzież na poczcie w Warszawie.
Bank włoski ratuje Castiglioni'ego.

MIN. SIKORSKI WIZYTOWAŁ MARSZAŁKA FOCHA.

Paryż, 16 października. Min. gen. Sikorski w otoczeniu oficerów swego sztabu złożył dziś rano wizytę marszałkowi Fochowi, z którym miał dłuższą rozmowę. Następnie wizytował p. minister wojskowego gubernatora Paryża gen. Gouraud i min. marynarki generała Dumesnil. Po tych wizytach udał się p. min. Sikorski do ministerstwa wojny, powitany przez ministra wojny generała Nolleta, który zatrzymał go na śniadaniu. (Pat.)

ROKOWANIA POLSKO--NIEMIECKIE.

Berlin, 16 października. Dzienniki ogłaszają komunikat o rokowaniach handlowych polsko-niemieckich. Według tego komunikatu wstępne rozmowy już się rozpoczęły. Ze strony niemieckiej zaproponowano zawarcie układu prowizorycznego kilkumiesięcznego. Rokowania mają się rozpocząć w Warszawie, a potem toczyć się dalej w Berlinie. (AW.)

Powrotna fala drożyzny i bezrobocia.

Rząd podejmuje walkę. — Robotnicy w Z. Dąbrowskiem nie przyjęli zredukowanych płac.

Warszawa, 16 października. Tel. wł. (Wł. D.) W dniu dzisiejszym o godz. 10.30 rano w ministerstwie skarbu odbyła się konferencja zwołana przez komitet ekonomiczny Rady ministrów. Tematem obrad konferencji była sprawa rosnącej drożyzny artykułów pierwszej potrzeby, która zaczyna przybierać niepokojące rozmiary. By zaradzić złemu w sposób skuteczny, rząd zaprosił na naradę organizacje społeczne, zawodowe, przemysłowo-handlowe oraz przedstawicieli prasy.

DALSZE OBCINANIE ZAROBKÓW ROBOTNICZYCH.

Warszawa, 16 października. Tel. wł. (Wł. D.) Robotnicy Zagłębia Dąbrowskiego w wielu kopalniach odmówili przyjęcia zarobków, bowiem przemysłowcy znów obcięli płacę o 5%; z tego powodu wśród robotników zapanało wielkie rozgoryczenie, jest to bowiem druga z kolei redukcja płac w obrębie powtórnej fali drożyzny. W stosunku do płac z lipca zarobki robotników zostały zmniejszone o dalsze 5%.

ROBOTNICZY W PRZEMYSŁE BIELSKIM ŻĄDAŁI PODWYŻKI PŁAC.

Warszawa, 16 października. Tel. wł. (Wł. D.) Robotnicy przemysłu bielskiego mechaniczno-metalurgicznego wystąpili z żądaniem podwyższenia zarobków motywując to żądanie wzmagającą się drożyzną. Podobne żądania postawili robotnicy w bielskim przemyśle włókienniczym. — W obu wypadkach nawiązano rokowania między stronami; może dojść jednak do zatargu, albowiem stanowisko przemysłowców jest oporne.

WRZENIE W PRZEMYSŁE ŁÓDZKIM.

Warszawa, 16 października. W związku z odmową przemysłowców łódzkich, którzy nie zgodzili się na podwyżkę zarobków robotniczych o 15%, odbyło się w Łodzi zebranie związków robotniczych. Związek klasowy postanowił wszelkimi środkami, ewentualnie drogą strajku, dążyć do uzyskania podwyżki. (AW.)

38.000 BEZROBOTNYCH NA G. ŚLĄSKU.

Katowice, 16 października. Tel. wł. (Wł. D.) Na G. Śląsku bezrobocie przedstawia się w sposób następujący: ogólna liczba bezrobotnych wynosi 38.000; największą część tej liczby stanowią bezrobotni w Królewskiej Hucie, których jest 10.000 oraz w Katowicach 9.000 i w Rybniku 5.000.

STRAJK DEMONSTRACYJNY POKRZYWDZONYCH.

Łódź, 16 października. Na ostatnim posiedzeniu między-związkowej komisji pracowników biurowych postanowiono w dniu otwarcia Sejmu urządzić jedno godzinny strajk demonstracyjny na znak protestu przeciwko zbagatelizowaniu przez Sejm spraw pracowników biurowych i wyłączenia ich z pod działania ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Łódzka komisja międzyzwiązkowa zwróciła się do centrali w Warszawie z propozycją przyłączenia się do tej akcji. (AW.)

DROBNE OGŁOSZENIA.

NAUKA I WYCHOWANIE.

Angielskiego języka wyucza szybko, była długoletnia nauczycielka „Ecole Reforme“ Reja 4. parter lewy. 792

Fletl w 24 lekcjach wyucza samostnej gry przystępnie: Flecista, Staszica 8 l. ganek. 7941

Udzielam lekcji z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w zakresie gimnazjów. Łaskawe zgłoszenia do Admin. „Kurjera“ pod „Przystępne warunki“. 7933

KUPNO I SPRZEDAŻ.

Fortepiany, pianina zniszczone, brakujące części, mechaniki wszelkich systemów dorabia, strojenia reperaturę najdokładniej skutecznie Garmada, Zborowskich 10, III. dzielnica. 7893

Fortepian i cytry koncertowe do sprzedania ul. Romanowicza 22 parter prawy. 7903

Okażnie do sprzedania antyczne meble, ulica św. Antoniego 1. 9. w podwórzu u p. Rocha. 7934

W Skolem, do nabycia grunt 30 morgowy w jednym kompleksie, otoczony lasem szpilkowym, nadający się znakomicie na budowę sanatorium. Informacji udzieli adwokat Dr. Rares w Skolem. 7912

Meble wyrobu Stolarzy Lwowskich. Sypialnie, jadalnie, urządzenia biurowe i kuchenne, oraz mebli giętych poleca Miejska Wystawa plac Halicki 10. 7935

POSADY I PRACE.

Artysta malarz, grafik, specjalista litograf, poszukuje posady. „Grafos“ Administracja. 7883

Osoba średnich lat z doskonałym francuskim, niemieckim i muzyką, poszukuje posady. M. Dźbańska, Germakówka Dwór. 7911

Fryzjer Bürger, Na Błonie 4. poszukuje zdolnego czeladnika oraz fryzjerkę damską. 7919

Poszukuję nauczycielki na wieś II. III. normalna, dwoje dzieci. Zgłoszenia Badenich 7. od 3-4-ej Grodzicka 7939

Pozakłiwana młoda polecona dochodząca na kilka godzin przedpołudniem do sprzątnięcia z bardzo dobrem praniem i prasowaniem: Inżynierowa Nadłowa, ulica Piekarska 3. III. p. 7929

Biuro pracy Rynek 29. poleca wszelką służbę dworską, domową, restauracyjną, kawiarnianą oraz poszukuje francuski na wyjazd. 7932

RÓŻNE.

Filatelistom wysyłam marki zagraniczne do wyboru. Adres S. H. Lwów, Biuro Sokołowskiego Jagiellońska 7. 7931

Unieważniam zgubione odroczenie wojskowe na nazwisko Bolesława Dworskiego. 7930

Kierownik biura francuskiego poszukuje 1 pokoju umebrowanego z osobnym wejściem, oprócz czynszu udzielać będzie chętnie lekcji języka francuskiego. Zgłoszenia do administracji pod „Francuz“. 7930

„ILUSTRACJA“

Prenumerata „Kurjera Lwowskiego“ wraz z „Ilustracją“ z dostawą lub pocztą wynosi miesięcznie 5 złotych, kwartalnie 14 zł.

Najwytworniejszy ilustrowany tygodnik w Polsce. Nabywać można wszędzie. Cena pojedynczego numeru 60 gr.

Kapitaliści.

Powojenne nasze życie, połączone z szeregiem przewrotów w naszych stosunkach ekonomicznych, odbiło się w jaskrawy sposób na umysłowości współczesnego społeczeństwa. Wiele pojęć, jasno określonych i ustalonych, uległo zmianie faktycznej, choć zmiana ta nie jest istotna, lecz pochodzi wyłącznie z pomieszania pojęć i terminologii.

Oczywiście dotyczy się to tylko ideologii praktycznej, mającej stałe zastosowanie w życiu codziennym a opartej na uznaniu dotychczasowych podstaw obecnego ustroju t. zn. na wolności, równości i własności. I daje się zauważyć dziwne zjawisko: ten sam ogół, który teoretycznie w całości te zasady uznaje, na każdym kroku pragnie im się przeciwstawić lub wprost je zniweczyć, nie zastanawiając się bynajmniej nad tem, czemu by je można zastąpić. Nie można zaprzeczyć, że na ten stan rzeczy znaczny wpływ miały idee bolszewickie, które choć w całości swojej odrzucone przez całe społeczeństwo polskie, w dążeniu swem do obalenia obecnego systemu społecznego, pozostawiły głębokie ślady.

Ważny drobny przykład z życia codziennego. Pojęcia takie, jak kupiec i paskarz, bankier, zdzierca, itd. stały się w języku potocznym synonimami. Możliwe, że powojenny upadek moralności przyczynił się tu do generalizowania, na podstawie zbyt często obserwowanych faktów, pewnym jest jednakże, że i ogólne zubożenie jednostek wznieciło lub spotęgowało zawiść klasową. Główna jednak przyczyna leży w bezradności społeczeństwa wobec nienormalnych stosunków i w dążeniu do dania sobie satysfakcji przez zwalanie winy na kogokolwiek.

Pojęciem, względnie słowem, najbardziej dziś nieopatrznie stosowanym, jest kapitalista i kapitaliści. Nie chodzi nam bynajmniej o naukowy pogląd na te pojęcia, lecz o stosunek codzienny społeczeństwa do nich.

Popularnie przed wojną nazywał się kapitalistą ten, kto posiadał znaczniejszy dochód niezależnie od swej pracy czy zajęcia, przyczem sama nazwa stosowana była tylko do tych, którym automatyczny dochód z posiadanych wartości pozwalał na życie dostatnie, w każdym razie na życie ponad przeciętny poziom, który zresztą w całej Polsce był ogromnie niski. Równocześnie odróżniano bardzo wybitnie rzeszę drobnych kapitalistów, mających swoją skromną rentę, pocho-

Równowaga budżetowa na r 1925 osiągnięta.

Warszawa, 16 października. Preliminarz budżetowy na r. 1925 jest już całkiem zrównoważony. Po stronie wydatków i dochodów określa się on pozycją 1981 milj. złotych. **Suma wydatków na administrację wynosi 1,830.000 zł., a zwiększenie jej w porównaniu z r. ub. spowodowane zostało podwyżką płac urzędniczych, wraz z dodatkami na mieszkanie, zwiększeniem wydatków inwestycyjnych, zwiększeniem wydatków na wzmocnienie ochrony granicznej, wzmoczoną spłatą długów krajowych i zagranicznych i uregulowaniem uposażenia emerytów.** Poza tem budżet wykazuje **zwiększenie wydatków na oświatę, które wynoszą 10% całkowitego budżetu, gdy w zeszłym**

roku wynosiły 9%. W budżecie przedsiębiorstw państwowych pozycję stanowią wydatki inwestycyjne kolejowe w sumie 86 milj. zł., które zostaną pokryte czystym zyskiem, który przyniesie min. kolej w sumie 36 milj. zł. Pozostałych 50 milj. zł. przeznaczonych na inwestycje kolejowe będzie zrealizowanych w razie powodzenia 10%-towej pożyczki kolejowej. Wszystkie wydatki państwowe pokryte zostaną dochodami, które przedstawiają daniny publiczne w sumie 713.633.000 zł. (w roku 1924 tylko 650.038.000 zł.) Z tego podatki bezpośrednie przyniosą 325.085.000 złotych. (AW.)

uzącą zwłaszcza z ciężko zapracowanych oszczędności, od kapitalistów, których cechą charakterystyczną było życie nietylko z własnych kapitałów i z cudzej pracy, ale nawet dorabianie się na cudzych drobnych kapitałach. Ktokolwiek bowiem przystąpi do analizy polityki wielkich finansów, przemysłu czy handlu, łatwo zauważy, że główną podporą wielkich potentatów finansowych jest właśnie szara masa posiadaczy drobnych sum, którzy czy to w formie depozytów, czy własności niewielkich udziałów, tworzą potęgę jednostek.

Dziś pod tym względem nastąpiło kompletne pomieszanie pojęć. Zniszczona inteligencja, bynajmniej nie przejęta ideami socjalistycznymi, zajęła umysłowo stanowisko skrajnego pauperyzmu, odnosząc się do każdego posiadacza wszelkich wartości niekonsumpcyjnych niechętnie. Każda wysokość kapitału jest dla niej równoznaczna, a efekt tego jest ten, że minowoli wrogo się odnosi nietylko do oszczędności drugich, ale i sama zapominała o tej pierwszej zasadzie dobrobytu społecznego, żyjąc z dnia na dzień, po cygańsku, zjadając zawsze minimalny zresztą swój dochód.

To pomieszanie jednak pojęć odbiło się dotkliwie i na całości naszej polityki gospodarczej. Bez względu bowiem na rząd, dana polityka państwa jest zawsze wykładnikiem poglądów choćby pewnej, niewielkiej grupy społeczeństwa. Można ją zaś uważać za odbicie poglądów ogółu z chwilą, gdy protesty przeciw takiemu lub innemu zarządzeniu bardzo są nieliczne.

W ostatnich czasach widzieliśmy często rzeczy, które były w zupełnej sprzeczności z zasadą prawa własności. Widzieliśmy nawet bezprawne konfiskowanie własności prywatnej przez władze bezpieczeństwa na ulicach miasta. Wszystko to były rzeczy niesłychane, działy się jednak — bądź co bądź — za zgodą ogółu społeczeństwa, które kierowane niechęcią do klasy nawet mało posiadającej, przymykało oczy na nadużycia.

Typowym także przykładem tych niezdrowych poglądów jest stosunek ogółu do rozporządzenia o waloryzacji, które zresztą z samej inicjatywy rządu, ma być poddane rewizji.

Rozporządzenie to, które napozór miało uderzyć w klasę posiadającą, najdotkliwiej dotknęło się we znaki rzeszy tych drobnych kapitalistów, którzy latami zapobiegliwą pracą chcą mieć zapewnioną przyszłość, zabezpieczyli sobie starość. Klasy bowiem wysoko — posiadające, dawno już zdążyły uciec przed dewaluacją. W ten sposób ustawa waloryzowania staje się podarunkiem dla tych, którzy cudzymi drobnymi kapitałami, potrafiliby ugruntować swą finansową potęgę.

Sprawa jest ogromnej wagi. Wraz z dążeniem do powrotu do normalnych pojęć o kapitale, należy rozróżnić bezwzględnie w nazwie kapitalisty: wielkiego posiadacza wartości, drobnego właściciela a nawet tego najbiedniejszego „kapitalistę“, którego majątek przedstawia sumę znikomą. Jednakowe traktowanie wszystkich byłoby krzywdzącą niesprawiedliwością.

Quis.

ANATOL FRANCE.

Nie jak grom srogi, którego cios ogłusza i przeraża, padła pomiędzy depeşe dziennikarskie wieść o zgonie Anatola France'a. Śmierć ta spłynęła, jak cichy zachód po dniu długim, pogodnym i jasnym, jak coś, co przyjść musi, oczekiwane i nieuniknione. Ale gdy odszedł, padł wokoło mrok smutny, jakby cień zmierzchu.

Patrzył na świat lat osmdziesiąt. Widział dokoła pieniające się namiętności, przewrotne zdrady, płomienne ukochania, zaciekle przekonania i umiał patrzeć, jak mędrzec, który wszystko rozumie, wszystko przebacza, niczemu się nie dziwi, ale wszystkiemu się uśmiecha. I niczem się nie przejmuje, niczem naprawdę nie unosi.

Z tego spojrzenia Anatola France'a na świat i życie, z tego uśmiechu pogodnego, dobrego i ironicznego — z tej masy ksiąg, jakie w życiu przerzucił, począwszy od pochłanianych w dzieciństwie szpargałów ojcowskiego kramiku nad Sekwaną — i z tych obrazów starych murów i starych sztychów, jakimi radził oczy — urodziły się dzieła wielkiego powieściopisarza, świetnego satyryka, niezrównanego fejtelisty.

W przepysznych dialogach, wplatanych w karty powieści, w których autor z nieporównanym dowcipem polemizuje sam z sobą, charakteryzuje France życie współczesne, nie szczędząc ironji, lub tworzy i zwalcza systemy filozoficzne, żadnemu bezwzględnej racji nie przyznając. Daje krytykę życia i umysłowości współczesnej, z wszystkich stron oświetloną, pozbawioną jadu osobistej zawiści.

A jeśli zwróci oblicze ku wiekom minionym które wyobraził France'a szczególnie pociągają, jeśli wkroczy w sfery fantazji i alegorji, budzi się lotny zmysł poety i stwarza obrazy pełne uroku

w których twory zmyślone igrają z istotami z krwi i kości, budując świat tajemniczy, gdzie jedyną prawdą jest piękno i wola artysty.

Czy jednak piękno było jedynym kanonem, któremu hołdował nieśmiertelny arystokrata ducha? Przez księgi jego pisane przez przyzmat estetyki i przez okulary filozofji zwątpienia, przewija się, jak nie złota, wielka myśl altruisty, którego boli zarówno ciasnota poglądów jego współrodaków, jak ni dola świata całego, uciśnionego pizekazaniami przesądem odwiecznym obręczami ustroju społecznego.

„Oto jesteś, biedna Ludzkości, wychudła i płacząca, ogłupiona hańbą i nędzą, taka, jaką cię zrobili panowie twoi, żołnierz i bogacz“. W tem zdaniu, izuconem jakby od niechęcia, między wytworne karty świetnego romansu „Czerwonej lilji“, zamyka się kwintesencja światopoglądu Anatola France'a.

Jacques Anatol France (prawdziwe nazwisko Thiebaut) urodził się 16 kwietnia 1844 r. w Paryżu. Ojciec jego — księgarz — zajmował się także literaturą, pisząc pod pseudonimem France. Młody Anatol studjował Collège Stanislas, a działalność literacką rozpoczął w r. 1868, ogłaszając studjum o Alfredzie de Vigny. Rozgło jednak zysku nie sobie dopiero w r. 1873 swymi wie szami (Poemes dorés) i dramatem p. t. „Les noces corinthiennes“.

Po roku 1880 sława jego zaczyna rosnać, gdy ogłosił szereg powieści: „Le crime de Sylvestre Bonnard“, „La buche de Noel“, „Les desirs de Jean Servien“, „Balthazar“, „Thais“ itd. Następnie około roku 1890 rozczyna swą działalność dziennikarską, pisząc w „Temps“ przez długie lata tygodniowe krytyki literackie które wyszły w czterech tomach pod tytułem „La vie litteraire“. Równocześnie wydawał France swe

nowe powieści, roz hodzące się w niezliczonych nakładach i tłómaczone na wszystkie języki: „Lys rouge“, „La rotisserie de la reine Pedoque“, „Les opinions de Mr. Jerome Coignard“, następnie zaś, ograniczywszy się do działalności literackiej, napisał cykl powieści pod nagłówkiem „Histoire Contemporaine“, obejmujący: „W cieniu więzów“, „Manekin trzeciowy“, „Pierścień z ametystem“ i „Pan Bergeret w Paryżu“.

Jednym z najcenniejszych dzieł Anatola France'a jest powieść z czasów rewolucji francuskiej „Bogowie łakną krwi“, którą świetne obrazy terrouru i subtelnie uchwycone momenty psychologiczne postawiły w rzędzie arcydzieł literatury świata. Z innych dzieł zmarłego pisarza godzi się wymienić przynajmniej „Żywot Joanny D'Arc“, „Wyspę Pingwinów“, „Bunt Aniołów“, „Ogród Epikura“. Znaczną liczbę dzieł jego tłómaczył na języ polski Jan Sten.

Imię France'a zyskało powagę nietylko dzięki jego imponującej działalności literackiej, ale także dzięki pracy uczonego i członka Akademii Francuskiej, oraz wyraźnie występującemu obliczu politycznemu. Cześć świata kulturalnego dla Anatola France'a znalazła wyraz przy sposobności obchodzonego w roku zeszłym jubileuszu.

Na świeżej mogile, która zasmuciła Francję, kładzie i Polska kwiat hołdu i pamięci. Anatol France należy nietylko do swojej ojczyzny — myśl i dzieło jego stały się własnością całego kulturalnego i czytającego świata. A polskie umysły, polotem, upodobaniami, sceptycyzmem i wadami społecznymi Francuzom pokrewne, chętniej niż inne piją boski napój, podany w wykwiintnej czarze przez filozofa-artystę. Niechże czerpią z niej dowoli wszystko, co piękne, ucząc się tego, czego im brak: spokojnej ironji bez żółci i jasnego uśmiechu.

Michalina Hausnerowa.

Surowa krytyka gospodarki miejskiej.

Z posiedzenia Rady miejskiej.

Dawno już nie było na posiedzeniu Rady miast ostrej krytyki gospodarki miejskiej, z jaką wystąpiło szereg radnych na wczorajszym posiedzeniu. Sprawa, która wywołała tę krytykę, była poruszona w niedzielnym numerze „Kuriera Lwowskiego” w artykule p. t. „Lwów w magistrackiej niewoli”, a na posiedzeniu powstała krytyka po referacie wiceprezydenta dr. Stahla na temat uregulowania ul. Ponińskiego.

Rozpoczęło się posiedzenie wnioskiem nagłym r. dr. Próchnickiego, który podniósł, iż dotychczasowe pomieszczenie gimnazjum żeńskiego im. Królowej Jadwigi jest bardzo nieodpowiednie, a gmina nie rozporządza żadnym innym stosownym budynkiem, któryby na ten cel mogła Państwu oddać. Wobec tego mowca stawia wniosek, wzywający prezydium miasta, aby poparło u Rządu staranie o wstawienie do budżetu państwowego odpowiedniej kwoty na budowę nowego gmachu dla tego gimnazjum, oraz, aby przedłożyło Radzie miejskiej wnioski co do odstąpienia na ten cel odpowiedniego gruntu miejskiego a ewentualnego przyczynienia się gminy do kosztów budowy. Wniosek ten bez dyskusji uchwalono.

R. dr. Dwernicki poruszył jedną z największych bolączek obecnej doby, mianowicie sprawę mieszkaniową. Przypomina, że istnieje ustawa, która daje miastu pewne prawa w kwestii mieszkaniowej, mianowicie możność wydawania listów komunalnych na cele budowlane, wyłączenia rozporządzeń budowlanych i wogóle nacisk na kapitalistów w kierunku rozbudowy. Mowca apeluje do prezydenta, aby zwołał posiedzenie istniejącej już komisji mieszkaniowej, złożonej z radnych i obywateli z poza Rady. Komisja ta winna przygotować obecnie odpowiednie wnioski na wiosenny sezon budowlany i poczynić kroki u Rządu o wydatną pomoc na cele budowlane.

R. Muszyński referował z porządku dziennego sprawę budowy baru dla ludności dełożowanej. Barak ten zbudowany będzie na gruntach miejskich na Persenkówce obok betoniarki, za torem kolejowym. W miejscu tem stoi już jeden barak, przerobiony z dawnego budynku, a zawierający 16 izb. Drugi barak będzie miał również 16 izb, nieco obszerniejszych. W dyskusji przemawiali radni: sen. Thullie, ks. Szydelski i Andrzejewski, który postawił wniosek, aby barak budowano bliżej miasta. Wniosek referenta uchwalono jednomyślnie a ponieważ stwierdzono na posiedzeniu, że już rozpoczęto budowę tego baru, wniosek r. Andrzejewskiego przyjęto z tem, że odnosić się on będzie do budowy trzeciego baru.

Następnie uchwalono zakupić od stoczni w Gdańsku kosztem 214.500 zł. maszyny potrzebne dla budującego się drugiego wodociągu w Szkle.

Teraz nastąpił referat wicepr. dr. Stahla. Po wstępnych uwagach na temat przyszłości owej części miasta, przytykającej do placu Targów wschodnich, zaproponował referent budowę kanału w ul. Ponińskiego, kosztem około 15.000 zł. Ulicą tą ma być zbudowana linja tramwajowa do dworca Persenkówki.

R. Marecki wyraża zdziwienie, że na czystym polu buduje się kanały, podczas gdy w mieście ignoruje się postulaty obywateli, płacących podatki. Mowca wskazuje na opłakany stan bruków w ul. Na Błonie i na brak kanałów. Mimo, że sprawa ta była poruszana na Radzie, dotąd nie została załatwiona. Niech pan prezydent — wola mowca — zaprzagnie swój „karuzel” (wesołość), przyjedzie i przekona się w jakim stanie znajduje się ta ulica, którą przechodzą tak często konduktury pogrzebowe.

Prezyd. Neuman odpowiada, że na skutek dawniejszej interpelacji, polecił urzędowi budowlanemu, aby wypracował plan budowy kanału w ul. Na Błonie, lecz urząd ten odpowiedział, że w obecnych warunkach na tej ulicy budować kanału nie można. Wydał też polecenie, aby naprawić te ulice, a jeśli odnośny inżynier nie uczyni tego, będzie pociągnięty do odpowiedzialności.

R. Andrzejewski zwraca uwagę, że w czasie dyskusji będzie też poruszona osoba p. prezydenta w związku z budową kanału w ul. Ponińskiego, a to dlatego, że prezydent kupił tam grunt i dlatego w czasie dyskusji nie powinien on przewodniczyć. Stwierdza, że mieszkańcy Krasuczyna jeszcze przed wojną złożyli pieniądze na cele budowy tam kanału i dotąd do budowy nie przystąpiono podczas gdy z budową w ul. Ponińskiego pospieszono się tak bardzo, bez uchwały Rady miejskiej. Stawia wniosek, aby Magistrat zajął się budową tam, gdzie już dawno złożono pieniądze.

Prezyd. Neuman zastrzega się, aby sprawa budowy kanału w ul. Ponińskiego łączyć z jego osobą. Sprawa ta ciągnie się jeszcze od r. 1907. Liczne deputacje obywateli z tej dzielnicy upominały się, aby miasto uczyniło zadość ich życzeniom.

R. Szafranski domaga się wyjaśnienia ze strony departamentu technicznego, czy to prawda, że buduje się tam kanał dlatego, iż p. prezydent kupił grunt przy tej ulicy. Rada m. nie może tolerować dalej, aby robiono tak pospiesznie, bez planów i bez tej uchwały. Przychodzi się do Rady wtedy, gdy sprawa już prawie gotowa. To znaczy, że Rada nie ma nic do gadania. Pospiech, z jakim to się robi, musi wzbudzić jeszcze podejrzenie. Powaga Rady miejskiej musi być uszanowana.

R. red. Szczyrek nie widzi żadnego argumentu u referenta dlatego tak się spieszą z tą sprawą i bez uchwały przystąpiono do budowy kanału za miastem, podczas gdy zamiekuje się budowę w mieście. Jest bardzo wielu obywateli, którzy się upominają o spełnienie ich żądań, a jednak zbagatelizowano ich. Dlaczego właśnie planowana rozbudowa sieci kolejowej ma się rozpocząć od Persenkówki, skoro ważniejsza jest linja na Zamanstynów i do rogatki Gródeckiej. Gospodarka taka jest niemożliwa. Sprawa niniejsza dostała się na Radę niezawodnie dlatego, że poruszono ją w jednym z dzienników („Kurier Lwowski” — przyp. sprawozd.), inaczej byłoby się ominięto odpowiednie instancje. Mowca stawia wniosek, aby odmówić kredytu na budowę kanału przy ul. Ponińskiego i wezwać Magistrat do ułożenia planu kanalizacji i według tych planów budować.

R. Thullie stwierdza, że na posiedzeniu sekcji budowlanej o budowie kanału przy ul. Ponińskiego nie było mowy, aż nagle pojawia się sprawa na Radzie. Przeciwno takiemu postępowaniu należy stanowczo zaprotestować. Mowca domaga się, aby takie sprawy były regulaminowo traktowane i aby sekcja nie dostawała do uchwały takie sprawy, które już są bezprzedmiotowe. Sekcja dowiedziała się, że kanał już się buduje.

R. Chaleś usprawiedliwia gospodarkę miejską stoczkami, jakie jego zdaniem wytworzyły ciężkie warunki wojenne. Również stanął w obronie r. Sudhoff, dodając, że „jako radni, nie możemy się powodować głosami prasy..”, bo cokolwiek Rada uchwała, robi to dla mieszkańców.

R. dr. Herschthal polemizując z wywodami poprzednich mowców, atakuje prezydium za pomijanie regulaminów i dodaje, że odmówienie kredytu na kanał będzie nauczką, że należy szanować regulaminy.

R. dr. Dwernicki stawia wniosek, aby w celu sprowadzenia wykolejonej gospodarki na właściwe tory, wezwać Magistrat do wypracowania planu budowy kanałów i kolejności tej budowy.

Po przemówieniu r. Hinglera i Rybickiego, referent dawał wyjaśnienia, przedstawił w krótkości plan dalszej budowy kanałów na ulicach najniższej położonych, jak ul. Chorążczyzna, Zimorowicza i t. p.

W głosowaniu większością głosów przyjęto wniosek referenta. Na zakończenie prezyd. Neuman usprawiedliwiał niektóre zarządzenia prezydium bez uchwały Rady i dodał, że w r. 1925, gdy będzie budżet oparty na niezawodnych podstawiach, tego rodzaju zarządzenia będą niemożliwe. — Na tem posiedzenie zamknięto.

W sprawie „Gazów Ziemnych”.

W wczorajszym numerze podaliśmy informację, zaczerpniętą z „Wiener Bank und Börsenzeitung”, „Tägliche Berichte über die Petroleumindustrie” i drohobyckiego pisma „Petrol” o zamierzonej fuzji „Koncernu Lewakowskiego” z obcymi towarzystwami.

Obecnie z przyjemnością przychodzi nam stwierdzić, że informacje te, co się tyczy fuzji, okazały się nieprawdziwe; Dyrekcja bowiem Spółki Akcyjnej dla przemysłu naftowego i gazów ziemnych, komunikuje nam, co następuje: „Gazy”, jako czysto polska placówka rodzimego przemysłu naftowego pozostaną w polskich rękach. Nigdy bowiem nie powstał żaden plan, mający na celu zmniejszenie polskiego stanu posiadania tej spółki, przez pozbycie udziałów, względnie choćby tylko umożliwienie obcemu kapitałowi uzyskania jakichkolwiek wpływów”.

Inspekcja wschodniego pogranicza.

Gen. O. K. VI. gen. Malczewski, po porozumieniu się z wojewodą tarnopolskim p. Zawistowskim, objechał osobiście w towarzystwie wydelegowanych przez p. Wojewodę organów bezpieczeństwa całe pogranicze wzdłuż Zbrucza, skonstatowawszy wszędzie zupełny porządek, ścisłą współpracę władz administracyjnych z władzami wojskowymi, jakoteż celowość zarządzeń, zmierzających do zapewnienia ludności pogranicznej bezpieczeństwa życia i mienia.

Jak Czechosłowacja uczci Sienkiewicza?

Społeczeństwo czeskie przygotowuje się z całą uroczystością do powitania zwłok Henryka Sienkiewicza. Postanowiono uroczystości nie nadawać charakteru żałobnego, gdyż nie jest to właściwie pogrzeb, ale uczczenie pamięci wielkiego pisarza, a powrót do wolnej ojczyzny powinien mieć charakter radosny. Panteon Muzeum narodowego w Pradze, w którym trumna będzie przez parę godzin wystawiona na widok publiczny, ma być ozdobiony zielenią, a całe miasto udekorowane sztandarami nie czarnymi, ale narodowymi. Postanowiono wydać broszurkę pamiątkową, poświęconą Sienkiewiczowi, urządzić szereg odczytów dla żołnierzy i młodzieży szkolnej. Komitet sienkiewiczowski w Pradze stara się o wyświetlenie w kinach filmu „Quo Vadis”, oraz o zdjęcie kinematograficzne uroczystości na stacjach i w Pradze.

Praga, 16 października. Min. spraw zagran. w Warszawie przesłało poselstwu czechosłowackiemu w Warszawie zawiadomienie, że prośba czechosłowackiej Rady Narodowej, aby pociąg wiozący zwłoki Sienkiewicza skierowany był na Pragę, została uwzględniona. (Pat.)

Wiedeń, 16 października. Przybył tu z Warszawy w drodze do Szwajcarii członek komitetu sprowadzenia zwłok Sienkiewicza. Delegacja polska odjeżdża dziś w dalszą drogę. Rząd austriacki ofiarował bezpłatny transport zwłok przez terytorium austriackie. (Pat.)

DEMONSTRACJA ANTYPOLSKA W SOWIECIE KIJOWSKIM.

Warszawski „Kurier Polski” donosi:

Podczas posiedzenia rozszerzonego plenum sovietu kijowskiego z udziałem przedstawicieli komitetów fabrycznych i związków zawodowych wystąpił z przemówieniem w języku polskim przywódca komunistów polskich na Ukrainie Skarbek. W mowie swej napadał on gwałtownie na rząd polski i jego politykę narodowościową, a także na wszystkie niekomunistyczne żywioły ukraińskie, oskarżając je o zdradę sprawy ukraińskiej. Z inicjatywy Skarbka soviet kijowski asygnował 20.000 rb. na rzecz komunistów ukraińskich w Polsce.

Rekonstrukcja gabinetu Marxa znów w martwym punkcie.

Berlin, 16 października. Na posiedzeniu frakcji centrowej powzięto rezolucję stwierdzającą, że partja uważa próbę utworzenia trwałego oparcia tego na szerszych podstawach rządu za nieudaną. — Kanclerz Rzeszy przyjął przewodniczących

frakcji politycznych, powiadamiając ich o decyzji frakcji centrum. Kanclerz stwierdził dalej, że dalsze rokowania z frakcjami, nie mają żadnego widoku powodzenia. Kanclerz zastrzegł sobie powzięcie dalszej decyzji. (Pat.)

Z. R. 3 na drugiej półkuli.

Nowy Jork, 16 października. Dr. Eckner oświadczył w wywiadzie, że podróż statku Z. R. 3 miała przebieg pomyślny tylko w pierwszej części drogi. Od wtorku rana statek miał do czynienia z burzą, która szła w kierunku przeciwnym do lotu statku. Przed Nową Szkocją siła wiatru wynosiła 25 metrów na sekundę. Od Azorów statek musiał zmienić kierunek drogi z powodu wiatrów przeciwnych. (Pat.)

I FRANCJA BUDUJE ZEPPELINY.

Paryż, 16 października. „Le Journal“ podaje, iż towarzystwo francuskie nabyło patenty na budowę Zeppelinów, których eksploatacja wedle warunków kontraktów może się rozpocząć po zakończeniu przelotu przez Z. R. 3. Z drugiej strony warsztaty we Friedrichshaffen są podobno gotowe dostarczyć Francji tytułem odszkodowań sterowiec podobny do Z. R. 3. (Pat.)

NOWA LINJA KOLEJOWA NA G. ŚLASKU.

Warszawa, 16 października. Tel. wł. (Wł. D.) Na Górnym Śląsku została ukończona linja kolejowa na odcinku Warszowice—Chybie. Po dokonaniu niezbędnych prób linja zostanie oddana do użytku publicznego w dniu 1-go listopada br. Linja ta posiada duże znaczenie i jest jedną z kilkunastu linii projektowanych przez min. kolei, mających bądźto uniezależnić nas od węzłów kolejowych, które przypadły Niemcom, bądź też nadać linjom śląskim kierunek bardziej zgodny z obecnymi potrzebami śląskiej sieci komunikacyjnej.

PROTEST TCZEWA.

Tczew, 16 października. W ubiegłą niedzielę odbyła się tu wielka manifestacja ludności miasta Tczew i powiatu z udziałem rozmaitych towarzystw, cechów i organizacji celem zaprotowania przeciw zakusom niemieckim odnośnie do Pomorza. Po szeregu przemówień uchwalono jednomyślnie rezolucję protestującą z oburzeniem przeciw dążeniom Niemców do naruszenia granic Rzeczypospolitej tj. do oderwania Pomorza i Górnego Śląska od których posiadania jest zależny byt i rozwój narodu polskiego oraz dostęp do morza. (Pat.)

PRZYSILENIE RZĄDOWE W JUGOSŁAWJI.

Belgrad, 16 października. W tutejszych kołach politycznych panuje przekonanie, że Davidowicz nie zdoła utworzyć nowego gabinetu jugosłowiańskiego i że król wobec tego powierzy tę misję prezydentowi Skupczyny Jovanovicowi, który będzie się starał złożyć rząd koncentracyjny, z wyłączeniem jednak partji Radicza. O ile te usiłowania pozostaną bez skutku, Jovanovic utworzy gabinet z programem czysto radykalnym — oraz rozwiąże Skupczynę, celem przeprowadzenia nowych wyborów, spodziewając się w ten sposób uzyskać większość. (AW.)

PRIMO DE RIVERA KOMENDANTEM MAROKKA.

Madryt, 16 października. Król przyjął dymisję wysokiego komisarza w Marokku, generała Eysburu i zamianował Prima d' Riverę komisarzem i komendantem Marokka. Primo de Rivera pozostaje jednocześnie na stanowisku prezydenta dyktatoratu. (Pat.)

2,200.000 DOLL. ZA Z. R. 3.

London, 16 października. Reuter z Waszyngtonu. Gdy statek Z. R. 3. będzie formalnie przejęty przez rząd Stanów Zjednoczonych około 2,200,000 dolarów zostanie zapisanych na dobro niemieckich spłat w stosunku do Ameryki. (Pat.)

BALONOWA PROPAGANDA NIEMIEC.

Paryż, 16 października. Omawiając ostatni raid Zeplina Z. R. 3. „L'Oeuvre“ dostrzegła w nim dążenia propagandowe a przede wszystkim uwolnienie się od klauzul traktatowych. Niemcy władają swoimi statkami zrezygnują nawet bardzo zrezygnują i zniewala to do pomyślenia, że tak bardzo niedawno bynajmniej nie w celach pokojowych Zeppelinów wznosiły się nad Paryżem i Londynem. (Pat.)

KAMPANJA WYBORCZA W ANGLJI.

London, 16 października. W chwili obecnej można już określić w przybliżeniu liczbę kandydatów poszczególnych partji. Labour Party przedstawi około 521, w roku zeszłym 423, konserwatyści tę samą liczbę co w roku zeszłym 536, liberałowie 330, w r. z. 454. To zmniejszenie się liczby liberałów należy wytłumaczyć faktem, że w okręgach wyborczych, w których liberałowie doznali porażki, kandydaci liberałów zostaną wycofani. Konserwatyści postąpili tak samo w kilkudziesięciu okręgach. Można się spodziewać, że do porozumienia między konserwatystami a liberałami doszło w 60 okręgach wyborczych. Labour Party wystawi obecnie swych kandydatów w okręgach, w których nieubiegała się o mandaty w czasie ostatnich wyborów. Wielkie zainteresowanie wzbudzają wybory w miejscowości Sheffield, gdzie kandyduje podsekretarz stanu min. spraw zagranicznych Pousomby, który jak wiadomo, jest bezpośrednio odpowiedzialny za podpisanie traktatu anglo-sowieckiego. (Pat.)

Wiadomości telegraficzne.

Olbrymia kradzież na poczcie w Warszawie. W dniu dzisiejszym na poczcie głównej w Warszawie wykryto niesłychaną kradzież. Jak stwierdzono, została skradziona przesyłka pieniężna wartości 65.000 zł. Policja kryminalna rozpoczęła natychmiast śledztwo, które doprowadziło na trop przestępcy. (Tel. wł.) (Wł. D.)

Bank włoski ratuje Castiglionięgo. „Information“ donosi z Frankfurtu, że rząd włoski na życzenie włoskich sfer gospodarczych upoważnił Banca Commerciale do podjęcia ponownej interwencji w sprawie Castiglionięgo. Banca Comm. uzyskuje w ten sposób prawo kontroli nad wszystkimi przedsiębiorstwami Castiglionięgo, które warte są 4 miliardy lirów. Tym sposobem Włochy mogą sobie zapewnić wielki wpływ na gospodarcze stosunki w Europie (AW.)

Udział szwedzki w pożyczce niemieckiej wynoszący 16 milj. koron, został w przeciągu pół godziny subskrybowany. (Pat.)

Walki pod Szanghajem, zostały już całkowicie zakończone. Liczne oddziały wojsk, które brały udział w walkach, wysyła się obecnie do ich miejsc rodzinnych. (Pat.)

Wahabici zajęli Mekkę. Według ostatniej informacji z Mekki, wkroczyły tam oddziały Wahabistów. Grabieży nie dopuszczano się. (Pat.)

Spostrzeżenia meteorologiczne Obserwatorium astronomicz. Politechniki Lwowsk.

16. październ.	7 rano	1 popoł.	9 wiecz.
Ciśnienie pow.	740.6 mm	740.6 mm	741.1 mm
Temperatura	+ 5.8°C	+ 8.8°C	+ 5.4°C
Kierunek wiatru	cisza	NW	NNW
Prędk. wiatr.	—	3	3

Temperatura najwyższa + 9.0, najniższa 5.4.
Godziny według południka lwowskiego.
Uwaga: pochmurno.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Małgorzaty; gr. kat. Jerofteja. Jutro rz. kat. Łukasza ew.; gr. kat. Charytyny. — Wschód słońca 5:50; zachód 4:30

Teatr Wielki.

Początek przedstawień o godzinie 7-mej.

Piątek „Welon pierrotki“, balet w 3 akt. i „Chopinada“, balet w 1 akcie (premiera).

Sobota o 3 pop. „Kiliński“ — wieczór o 7 „Komisarz sowiecki“.

Niedziela o 3 pop. „Kiliński“ — wieczór o 7 „Welon pierrotki“ i „Chopinada“.

Poniedziałek „Zamarle oczy“.

Wtorek „Welon Pierrotki“ i „Chopinada“.

Teatr Mały.

Piątek, sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek „Podatek majątkowy“.

Teatr Nowości.

Piątek, sobota, niedziela, poniedziałek, wtorek „Pajacyk“.

Teatr Bagatela.

Codziennie przedstawienie kabaretowe. Poc. o 8.

Kinoteatry:

„APOLLO“ „Ślubowanie“.

„Kopernik“ i „Marysienka“: „Bitwa pod Czumazimą“.

„CHIMERA“: „Rozwód“ i „Dziecko pogromcy“.

„PASAŻ“: „Komisarz bolszewicki“.

—x—

Biuro koncertowe M. Tuerka.

Dziś w piątek: II. Koncert abonamentowy — Kwartet Tryjesteński.

Niedziela 19. października: Koncert symfoniczny Pol. Towarzystwa Muzycznego z udziałem ARTURA RUBINSTEINA.

Ze Lwowa.

— Na cele komitetu sprowadzenia zwłok H. Sienkiewicza złożył Zakład narodowy im. Ossolińskich 1.000 oraz 2.000 egzemplarzy utworu scenicznego „Zagłoba swatem“. Nadto nakładem Instytutu ukaże się wydanie wytworne ustępu z „Ogniem i mieczem“ p. t. „Wyprawa i śmierć. Podbięty“, odbite w ograniczonej ilości egzemplarzy, które Ossolineum ofiarowuje również do dyspozycji komitetu.

— O nierównomierny wymiar podatków. Do Lwowa przybyła komisja ministerialna, złożona z dyrektora depart. opłat i podatków p. Czechowicza i naczelnika Koszki celem zbadania zażaleń podatników w sprawie nierównomiernego wymiaru podatków w obrębie lwowskiej izby skarbowej. Wczoraj i onegdaj konferowali delegaci ministerstwa skarbu z reprezentantami stron interesowanych.

— Transport monet srebrnych. Niezależnie od znajdującego się w drodze transportu monet srebrnych 2-złotowych, który w tych dniach nadejdzie z Ameryki do portu gdańskiego, wysłany został 15 b. m. z Anglii drugi transport monet srebrnych. Transport ten zawierać będzie 1 milion sztuk srebrnych monet 2-złotowych. Po przybyciu pierwszych tych transportów do Warszawy i po przyjęciu ich przez mennicę państwową, będą one niezwłocznie puszczane w obieg częściowo w miejsce wycofywanych z obiegu biletów zdawkowych wartości do 1 złotego.

— W sprawie Steigera — jak donosi „Chwila“ z Warszawy — bawili w tych dniach we Lwowie w związku ze śledztwem w sprawie zamachu na prezydenta Wojciechowskiego delegaci ministerstwa spraw wewn. inspektor Twardo i naczelnik bezpieczeństwa M. S. W. Piłcki.

— „Straż Mogił Polskich Bohaterów“ otrzymała pomieszczenie dzięki ofiarności Prezydium Miasta, przy ul. Rutowskiego l. 11. piątro II.

— O obniżenie taryfy kolejowej na drzewo. Jak donosi Syndykat Interesentów drzewnych we Lwowie, ostatnia obniżka taryfy kolejowej na drzewo, dokonana w czerwcu b. r. okazała się niewystarczająca. Konjunktura zagraniczna, niekorzystna wówczas, znacznie się pogorszyła a przy obecnym braku zbytu, obowiązujące taryfy kolejowe uniemożliwiają w zupełności podtrzymanie choćby w małej mierze tak eksportu, jakoteż obrotu handlowego wewnątrz kraju. Celem zapobieżenia katastrofalnemu przesileniu, które ogarnęło przemysłem drzewnym, Syndykat zwrócił się do rządu w sprawie niższej taryfy kolejowej.

— O czym się nie mówi. Prawie wszystkie lwowskie sale teatralne, kinowe, odczytowe itp. mają jedną nieznośną wadę, której zapewne nie dostrzegają zarządcy tych lokalów. W podłodze tych sal gnieździ się zazwyczaj taka masa pcheł, że kilkugodzinny pobyt w nich staje się prawdziwą przykrością, a czynność tych ukrytych aktorów rozprasza uwagę i znacznie osłabia wrażenie artystyczne widowiska. Toteż wytworniejsza publiczność unika zwykle takich sal, o ile może — trudno bowiem z tego powodu wyrzec się uczęszczania do teatru, lub jeżdżenia pociągami które też słyną z nadmiaru żywego inwentarza. A przecież pozbyć się go nie jest tak trudno — wystarczyłoby co kilka dni natrzeć podłogę naftą, terpentyną lub innym środkiem. Byłoby to w interesie dotyczących instytucji — nie mówiąc już o tem, że cecha tego rodzaju jest prosto szkaradnym niechlujstwem, przynoszącym wstyd miastu tak wielkiemu, jak Lwów. —

(m)

— Strajk w Browarach. W Tow. akc. Browarów przy ul. Kleparowskiej wybuchł wczoraj strajk bednarzy. Przyczyną podjęcia strajku było wydalenie jednego z nich a to N. Szydłowski, przyłapanego na kradzieży klepek. Do strajku przyłączyli się początkowo także i metalowcy, którzy jednak po godzinie podjęli pracę. Strajkuje około 80 ludzi.

— Wścieklizna we Lwowie. W ostatnim kwartale zgłoszono 137 osób, pokąsanych przez psy, z tego 16 przez psy wściekłe, a 13 przez psy nieznanych właścicieli. W kwartale tym wytypowano 1020 psów.

— Pobity na śmierć. Z Winnik donoszą o napadzie na St. Szczepanowskiego, zarob., zamieszkałego w Winnikach. Na tle osobistych porachunków powstała awantura pomiędzy wspomnianym a braćmi Janem i Michałem Stefaniszynem oraz Grzegorzem Leśniakiem, szereg. 26 p. p. — Stefaniszynowie z Leśniakiem powyrywali koły z płotu itak nimi zbili Szczepanowskiego, że ten na drugi dzień po otrzymanych ranach zmarł. — Napastników aresztowano.

— Olbrzymi pożar baraków. Ubiegłej nocy około godz. 2 powstał pożar w barakach warsztatowych, stojących na dworcu kolejowym a należących do Sekcji konserwacji Lwów I. — Jak stwierdzono — ogień powstał wskutek zajęcia się materiałów łatwo palnych, nagromadzonych obok działającego pieca. Płomienie objęły wkrótce całą izdebkę dozorców a stąd przeniosły się na cały barak, który też spłonął doszczętnie. Przed zajęciem się innych sąsiednich baraków chroniła w przeszło dwugodzinnej akcji ratowniczej — wezwana straż pożarna. Ogień zlokalizowano dopiero o godz. 4.30 nad ranem. Szkoda wyrządzona pożarem dotychczas nieustalona.

— Zamachy samobójcze. W ciągu dnia wczorajszego próbowały odebrać sobie życie za pomocą trucizny aż dwie kobiety. W jednym wypadku, doznawszy zawodu w miłości, wypila znaczną dawkę lysolu służąca A. E., zam. w domu przy ul. Małeckiego l. 7. — W drugim dziewczynka lekkich obyczajów J. B., która po wesołej zabawie w jednym z szynków przy ul. Kaźmierzowskiej, zażyła również truciznę. Obie desperatki po udzieleniu pierwszej pomocy przez wezwane pogotowie rat. odwieziono do szpitala.

— Trafił swój na swego. Pod opiekę policji oddali się wczoraj w nocy Stanisław Seniuk i Bronisław Tomaszewski, znani nożownicy — ciężko poranieni. Oporządził ich Wład. Marciniak, którego też wkrótce potem aresztowano.

Seniuka, jako ciężiej rannego, po założeniu pierwszych opatrunków, musiano odwieźć do szpitala.

Z całej Polski.

— Nie ma wzmianek o Polsce w podręczniku francuskim dla szkół dla dzieci górników, wydanym w r. 1923. W oddziałach tych kopalń jest 60 dzieci polskich na 15 francuskich. Donosi o tem wychodzący w Lille „Wiarus Polski“, który podkreśla, że podręcznik francuski poucza dziecko polskie o wszystkich państwach — tylko dla Polski nie znalazło się tam miejsce.

— Most Poniatowskiego w Warszawie (odbudowany) gotów będzie na wiosnę 1925 r.

— Polski teatr wędrowny. Sekcja kultur. artyst. Macierzy Polskiej w Wilnie zorganizowała zespół artystyczny, celem urzędzenia w miasteczkach prowincjonalnych przedstawień sztuk Fredry.

— Zjazd lekarzy weterynarzy odbył się 12. bm. w Katowicach. Wzięli w nim udział lekarze-weter. z województwa krakowskiego i śląskiego. Powzięto ważne uchwały, między innymi w sprawie zniesienia cła od wyrobów weteryn. z zagranicy i w sprawach, które będą przedmiotem obrad wszechpolskiego zjazdu lekarzy-weter., mającego się odbyć w Warszawie w grudniu br.

— 6.000 robotników budowlanych strajkuje w Warszawie.

— Liczba bezrobotnych w Polsce wynosi obecnie 153.800, podczas gdy 27 września br. wynosiła 155.200.

— Sprawa podprokuratora Sozańskiego. Jak wiadomo, usunięto p. Sozańskiego w czasie listopadowej rozprawy w Krakowie od pełnienia obowiązków oskarżyciela, a to z powodu nadużycia władzy urzędowej przez niedozwolone wpływanie na sędziów przysięgłych. Jak donoszą z Krakowa, akta w tej sprawie odeszły dopiero obecnie do Warszawy. Do rozstrzygnięcia sprawy — która nastąpić ma w czasie najbliższym — p. Sozański pełni służbę wewnętrzną w prokuraturze przy krakowskim sądzie okręgowym.

— Dwie defraudacje popełnili posterunkowi w Krakowie. Jedną z nich na 1.000 zł. przy wypłaceniu poborów a drugą przy ściąganiu opłat z placu sportowego.

— Reorganizacja więziennictwa w Małopolsce nastąpić ma w czasie najbliższym. Polegać ona będzie na wydzieleniu więzień z pod zarządu władz sądowych a podporządkowaniu osobnym dyrektorom więziennym, którzy zależni będą od prokuratury. Na kierownika więzień okręg. Sądu karnego w Krakowie mianowano p. Debińskiego z Warszawy, który już urzęduje. W więzieniach krakowskich zastąpiono już przyce łóżkami i więźniowie otrzymali nowe koce.

— O bunie więźniów donoszą z Sambora do jednego z pism tutejszych: Miał on wybuchnąć 14. bm. z powodu marnego odżywiania ich. Więźniowie starali się rozbić drzwi i wydostać się z więzienia, przyczem jeden z więźniów został zastrzelony. Wojsko i policja otoczyły gmach więzienny, w którym umieszczonych jest przeszło 400 więźniów. Podobno wywożą zbuntowanych więźniów do Wiśnicza i do innych miast.

— Głodówka wśród więźniów politycznych rozpoczęła się w Białymstoku.

— Ujęcie morderców. Sprawców mordu, dokonanego onegdaj na weselu w Brzozdowicach na Janie Kłosowskim, o czem donieśliśmy, po przeprowadzonym śledztwie ujęto. Są nimi parobcy: Iwan Losij i Michał Kuczenenda z Brzozdowic. — Oba odstawiono do Sądu powiatowego w Chodorowie.

Z całego świata.

— Wypadek podczas przemówienia Mac Donalda. Gdy Mac Donald wygłaszał mowę w Yorksh're, załamało się pod nim podjume. Mac Donald upadł, nie odniósł jednak żadnych obrażeń. Nomen omen lub odwrotnie powie lud.

— W Solingen wybuchła epidemia tyfusu. Zachorowało 51 osób, z tego 4 zmarło.

— W Kantonie wybuchł wielki pożar, który zaledwie po upływie całego dnia udało się zlokalizować. Straty olbrzymie, wynoszą około siedmiu milionów dolarów.

— Plaga przemytnictwa w Estonji rozwinęła się do tego stopnia, że przemytnicy mają już sporą flotyllę, która przeciwstawia się nawet policji, a wspomagana przez rezerwy lądowe wydaje policji formalne bitwy. Policja estońska rozpoczęła energiczną walkę z przemytnictwem. —

— Wielkie sprzeniewierzenia wykryto 11 bm. w bucapesteńskiej centrali instytucji francuskich. Wynoszą one przeszło miliard kor. węg. Defraudantem jest prokurator Edmund Wohl, który uciekł. Poniósł on na giełdzie olbrzymie straty.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— Ostatnie przedstawienia „Komisarza sowieckiego“. Niezwykle efektowna i barwnie wystawiona sztuka Czirikowa zejdzie niebawem z afisza, ustępując miejsca nowej sztuce. Należy przeto skorzystać z ostatnich przedstawień i zobaczyć „Komisarza sowieckiego“.

— „Podatek majątkowy“. W Teatrze Małym ludzie bawią się istotnie doskonale farsą Siedleckiego, która już na premierze zdobyła sobie sympatię u publiczności. Pp. Trapszo, Czajkowska, Kwiatkiewiczowa, Okornicki, Orzechowski i reszta współgrających doskonale odtwarzanymi rolami i odpowiednim tempem przyczyniają się do podniesienia wesołego nastroju i głośniego śmiechu.

— Małopolskie Towarzystwo Lekarzy weterynar. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek, 21 bm. o godz. 18-tej w sali Nr. VI. Akademii medycyny weterynaryj. Prof. dr. Stanisław Niemczycki: „Zwalczanie gruźlicy u bydła w Stanach Zjednoczonych“.

Kasy sprzedaży biletów kolejowych Polskiego Biura Podróży „Orbis“ przeniesione zostały 16. bm. z dawnego lokalu przy ul. 3-go Maja 5. do lokalu przy ul. Jagiellońskiej 20-22 parter (dawny kantor Zakł. Kredyt. Miast Małopolskich). Równocześnie przeniesiony zostaje w najbliższych dniach Oddział Reklamy P. B. P. „Orbis“ z lokalu przy ul. Romanowicza 10. do lokalu przy ul. 3-go Maja Nr. 5. telefon 5-97.

Dr. Franciszek Mehrer, urolog, powrócił i ordynuje jak dawniej od godz. 3. do 5. popoł. ul. Trybunalska 1. II. p.

Z sali sądowej.

Zamordowany w czasie snu.

WYROK ŚMIERCI.

Wczoraj odbyła się przed trybunałem przysięgłych we Lwowie rozprawa o morderstwo, dokonana w lipcu br. na polu wsi Chitroćki, w pobliżu Żółtkwi. Zbrodni tej dokonał 23-letni Jacko Genus, w nocy, gdy brat jego przyrodni Semko Świtłyk, po ciężkiej pracy żniwiarskiej usnął obok zżętego snopka zboża. Motywem zbrodni były ustawiczne miesnaski rodzinne o majątek, a także o żonę Świtłyka, z którą Genus utrzymywał stosunki miłosne. Oskarżony posiadał karabin. Stanawszy nad śpiącym Świtłykiem, nie namyślając się wiele, przyłożył mu lufę do piersi i wystrzelił. Świtłyk skonał natychmiast. Oskarżony udał się nad rzekę, zakopał karabin i poszedł spać do stodoły. Gdy rano wykryto zbrodnię, podejrzenie od razu padło na Genusa. Aresztowany przyznał się do winy.

Na wczorajszej rozprawie również nie wypierał się oskarżony zbrodni, tłumacząc się jedynie pijanstwem, czego rozprawa nie wykazała w tym stopniu, aby stan ten wykluczał świadomość czynu.

Sędziowie przysięgli 12 głosami potwierdzili pytanie co do morderstwa i 12 zaprzeczyli pytanie co do pijanstwa, wykluczające odpowiedzialność karną. Prok. dr. Laskowski domagał się kary śmierci. Przewodniczący trybunału r. Dworzak ogłosił wyrok, skazujący osk. Genusa na karę śmierci przez powieszenie. Oskarżony przyjął wyrok bez żadnych widocznych oznak wzruszenia, czy strachu. obrońca jego dr. Szewczuk zgłosił od wyroku zażalenie nieważności.

W sprawie N. U. Z. A.

(Wyjaśnienie Rady Nadzorczej).

Przed kilku dniami umieszciliśmy sprawozdanie z zebrania dyskusyjnego członków „N. U. Z. A.”, zaznaczając równocześnie, że w interesie samej idei spółdzielczej nie należy lekceważyć żadnych zrzutów, podnoszonych przeciwko tej instytucji, nie przesadzając oczywiście zupełnie, czy te zarzuty są słuszne, czy niesłuszne. Sądziłszy bowiem, że samymi wyrazami uznania nie uspokoi się opinii, ani nie uczy się skarg na niefachową organizację i kalkulację, ani nie zataja się faktu, że większość 20-tysięcznej rzeszy członków N. U. Z. A. woli pokrywać swe zapotrzebowanie u prywatnych kupców, niż w swojej własnej spółdzielni.

Na wspomnianą notatkę otrzymaliśmy wyjaśnienie od Rady Nadzorczej N. U. Z. A., które w całości podajemy:

1. N. U. Z. A. cierpi jak wszystkie instytucje handlowe na nieuniknione skutki sanacji Skarbu, t. j. brak środków obrotowych przy równoczesnym zmniejszeniu chęci kupna ze strony konsumentów;

2. Wskutek tego administracja stała się w ostatnim czasie istotnie drogą, ponieważ ani względy ludzkości, ani ustawa, ani widoki na przyszły rozwój nie pozwalają zmniejszać personelu tak szybko, do tych granic, któreby w obecnych stosunkach wystarczyły. Koszta te podnosi niepomniernie drożyzna kredytu, do którego spółdzielnia się musi uciekać, ponieważ członkowie bardzo powoli spłacają udziały, wynoszące tylko 15 złotych.

3. N. U. Z. A. ma obecnie tylko trzech dyrektorów, żadnego wicedyrektora. Piase dyrektorów trzymają się w ramach schematu plac urzędniczych, żadnych tantjem dyrektorzy nie pobierają.

4. Nad gospodarką N. U. Z. A. czuwa nieustannie Rada Nadzorcza, która ze swego grona wyłania fachową komisję rewizyjną, czuwając dalej dwa związki, rewizyjne spółdzielni, Lwowski i Warszawski i Komisarz rządowy. Żadne „dziki” superrewizje, uchwalone przez lokalne zebrania w składzie przypadkowym tem mniej ustanowione przez czynniki obce, nie mogą statutowo być dopuszczone.

5. Członkowie mają szeroką i niczem nie krępowaną możność wypowiedzenia swoich życzeń i żalów na zgromadzeniach, pod adresem członków Rady Nadzorczej i dyrekcji. Niestety z tej możliwości zbyt rzadko korzystają, niektórzy zaś wyrządzają instytucji ogromne szkody przez rozpowszechnianie plotek w prasie codziennej, do czego niestety i Szanowna Redakcja się tym razem przyczyniła.

Ponownie musimy i do tego pisma dodać krytyczne uwagi. Wyjaśnienie to bowiem konstatuje tylko fakta, które poprzednio podaliśmy jako nieprawdzone, a więc: brak środków obrotowych, brak chęci kupna w N. U. Z. A. u konsumentów, drogą administrację i dewaluację udziałów.

Co do formalnego czuwania nad porządkami w tej instytucji, to bynajmniej nie zarzucaliśmy nikomu żadnych przekroczeń, ani nawiązywaliśmy do niej.

do tego żadnej podstawy. Sądziemy jednak, że wyświetlenie b. zpośrednich przyczyn obecnego ciężkiego położenia byłoby najlepszym sposobem odzyskania z powrotem zaufania u 20 tysięcy członków. Składanie bowiem całej winy na sanację skarbu wskazuje p. zede wszystkim wyłącznie na pośrednią przyczynę, następnie zaś powrót do normalnych stosunków powinien się być odbić tylko na przedsiębiorstwach spekulacyjnych lub na takich, które w normalnych warunkach są niepotrzebne. Co do N. U. Z. A. — to nie przepuszczamy — zupełnie szczerze — by trzymał się kiedykolwiek polityki spekulacyjnej, zwłaszcza w artykułach pierwszej potrzeby, potrzeba zaś kooperatyw konsumentów nie potrzebuje chyba obrony.

Nie możemy także wstrzymać się od uwagi, że niesłusznie postępuje Rada Nadzorcza N. U. Z. A., nazywając „szkodliwymi plotkami” wiadomości o faktach, które sama stwierdza, przyczem zaznaczamy, że nie kierujemy się żadną niechęcią ani do N. U. Z. A., którego idea jest dla nas najbardziej poparcia godną, ani bynajmniej do kogokolwiek z obecnych jego kierowników.

NADESLANE.

Dr. S. OBERLAENDER

powrócił i ordynuje jak zwykle przy placu Smolki 1 a, II. p. w chorob. drog. moczowych. 7890

Dr. Maksymilian Schmelkes

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych powrócił ul. Krasickich 14. 7529

KURIER EKONOMICZNY

Lwów, 16 października.

+ **Dostawy dla wojska.** Wydział przemysłowy Województwa lwowskiego zwraca uwagę interesowanych na znaczne dostawy wojskowe, które rozpisali Szefostwa Intendantury: 1) D. O. K. Nr. VI. we Lwowie, na ławki, przetarg 20 bm. o godz. 9.20; 2) D. O. K. Nr. IV. w Łodzi urządzenie szkolne, roboty stolarskie, blacharskie, kolarzarskie, ślusarskie, przetarg 27 b. m. o godz. 10 rano; 3) D. O. K. Nr. VI. we Lwowie na zboże i jarzyny twarde, przetarg 28 bm. o godz. 10; 4) D. O. K. Nr. IV. w Łodzi na kapustę kiszoną, przetarg 24 b. m. o godz. 9. Bliższych informacji udziela odnośnie Szefostwo Intendantury.

+ **Podatek dochodowy.** Wobec ukończenia akcji wymiarowej podatku dochodowego na rok 1924, w najbliższych dniach zostaną doreczone płatnikom nakazy płatnicze na ten podatek. Celem sprawdzenia prawidłowości wymiaru oraz ewentualnego wniesienia odwołania od dokonanego wymiaru dla płatników jest rzeczą ważną zaznajomić się z odnośnymi przepisami. Cennym materiałem informacyjnym w tej dziedzinie są wskazówki praktyczne dla płatników podatku dochodowego, opracowane przez pp. Dunajewskiego i Urbana. Ukazało się w druku już trzecie wydanie tego pożytecznego dzieła, znacznie rozszerzone i uzupełnione nowymi przepisami — szczególnie to się tyczy dochodów z rolnictwa. (AW.)

+ **Zakup spirytusu.** Dyrekcja państw. monopolu spirytusowego przystępuje do zakupu spirytusu odpędzonego w kampanji 1923/24 i w tym celu zwraca się do gorzelni z żądaniem zadeklarowania ilości spirytusu, posiadanego w dniu 4 b. m.

Srednia cena zakupu spirytusu ustalona została przez ministerstwo skarbu według przeciętnych kosztów produkcji w Województwach Warszawskim, Poznańskim i Lwowskim w kampanji 1923/24 jak następuje: za spirytus surowy wzgl. skażony mocy 92 proc. z gorzeln. rolniczej 45 zł., za spirytus rektyfikowany z gorz. rolniczej 53.30 gr., za spirytus surowy wzgl. skażony mocy 92 proc. z drożdżami 40.50 gr., za spirytus rektyfikowany z drożdżami 48.80 gr., za spirytus surowy, wzgl. skażony mocy 92 proc. z gorzeln. przemysł., użytkowujących cały wywar 37.12 gr., za spirytus rektyfikowany z gorzeln. przemysłowej użytkowującej cały wywar 45.42 groszy, za spirytus surowy, wzgl. skażony mocy 92 proc. z gorzeln. przemysłowych nie użytkowujących całego wywaru 32.62 gr., za spirytus rektyfikowany z gorzeln. przemysłowych, nie użytkowujących całego wywaru 40.92 gr.

Ceny rozumieją się za 1 hektolitr 100 procentowego spirytusu 1000 wagon towarowej stacji kolejowej najbliższych składów, w których spytus się znajduje.

Odbiór nastąpi w ciągu listopada r. b., a zapłata najpóźniej w ciągu miesiąca po dostawie. Do złożenia deklaracji obowiązani są wszyscy posiadacze przekraczający 100 hektolitrów spirytusu.

Deklaracje, wypełnione według specjalnego wzoru zaświadczone być winny przez właściwy urząd akcyz i monopolów, względnie okręgową dyrekcję skarbową i przesłane wraz z 3-ma próbkami każdego z gatunków zadeklarowanych przez syfka poleconą do dnia 28 b. m. pod adresem: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 50, dyrekcja państw. monopolu spirytusowego. (AW.)

GIELDA LWOWSKA.

Kursa akcji na przedgieldzie wykazywały wczoraj lekką poprawę. Popyt zwiększony, zafarowanie dostateczne. Zainteresowanie dla Gazy zachod. 2.95, Jaworzno setki 14.25, dwudziestopiątki 15.15, Schön 61—63. Kursa akcji kotowanych silniejsze wskutek wyżki na giełdach we Wiedniu i Krakowie. Ruch znacznie silniejszy z powodu silniejszego popytu. Chodorów zwiększył na 5.45, Browary na 7.40, Chybie na 6.50, Oikos na 2.25, Zieleniewski 10.25. Transakcje liczne przedewszystkiem w Chodorowie, Browarach, Pol. Nafcie, Zieleniewskim i Bk. Przemysłowym. Ruch w walutach średni. Kursa słabsza. Dolary 5.17 i pół. Tendencja lekko wyżkowa. Uspokobienie ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Bk. Hipoteczny 0.57, 0.58, 0.51; Bk. Przemysłowy 0.42, 0.38½, 0.39, 0.38; Bk. Ziemiński Kredyt. 0.14, 0.11; Browary 7.30, 7.50, 7.45, 7.40; Chodorów 5.30, 5.35, 5.40, 5.45; Chybie 6.75, 6.69, 6.65, 6.50; Cegielski 0.65, 0.64, 0.63; Pocisk 2.00, 2.10; P. T. B. 0.18; Nafta 0.35, 0.37, 0.40, 0.41; Rakszawa 2.35, 2.30; Siersza el. 0.28, 0.25; Siersza górna 4.30; Tesp 3.80; Trzebinia żel. 0.50; Zieleniewski 10.00, 10.15, 10.25; Lokomotywy 0.49, 0.50; Oikos 2.25.

Niekotowane: Azot 0.31, Bk. Ziemiński 0.11; Gazy wschodnie 11.50, 11.60, 11.50; Gazy zachodnie 2.80, 2.90, 2.95; Gazociągi 0.19; Gazolina 1.30, 1.35, 1.40; Len 0.45, 0.48; Lesienice 1.30; Jaworzno (100) 14.25, (25) 15.10, 15.25, 15.15, drobne 16.75; Oikos 0.70; Schön 61, 62, 63; Węglówki 0.0350, 0.03.

*

W obrotach prywatnych po giełdzie była wczoraj tendencja chwiejna. Obroty ożywione. Dolary ameryk. 5.17½ do 5.18, dolary kanad. 4.96 do 4.98; korony czeskie 0.15¼ do 0.15½; jeje

0.02 do 0.02½; franki franc. 0.27 do 0.28, franki szwajcar. 0.97 do 0.98; funty szterl. 23.25 do 23.50 ruble a 500 i a 100 za 1 tys. 2.50 do 2.60 zł., drobne za 1 tys. 1.00 do 1.20 zł., niemieckie tys. stare za 1 tys. 0.50 do 0.60 gr.

+ **Ceny zboża.** Na giełdzie transakcji nie było. Ceny szacunkowe: Pszenica 24.50 do 25.50; żyto 20.50 do 21.50; jęczmień browar. 21.— do 23.—; jęczmień przemysłowy 18.— do 19.—; owies 17.— do 18.—; fasola biała 33.— do 35.—

AKCJE GIELDY WARSZAWSKIEJ.

B. Dyskont. warsz. 0.00, B. dla Handlu i przem. 1.35, B. Kredytowy warsz. 0.30, B. Handlowy warsz. 6.80, Przemysł. Polskich 0.34, Przemysłowy warsz. 0.00, B. Handl. Poznań 2.50, B. Przemysł. Lwów 0.00, B. Zw. Sp. Zarob. 7.00, B. Zachodni 1.95, B. Zw. Ziemiński 0.30, Czerwona 0.00, Tespy 0.00, Kijewski 0.25, Puls 0.40, Welt 0.00, Włk 0.0, Elektryczność 2.0, Pol. tow. elektr. 0.0, Chodorów 5.10, Czersk 0.72, Częstocice 2.30, Gosławice 2.70, Michałów 0.55, Cukier 4.10, Węgiel 3.85, Pol. Nafta 0.40, Brugger 0.00, Nobel 0.00, Cegielski 0.60, Modrzejów V 4.65, V-0.00, Norblin 0.85, Ostrowieckie 7.70, Parowoz 0.32, Pocisk 0.00, Rohn 0 em. 0.54, Starachowice 2.79, Ursus 2.20, Zieleniewski 9.50, Zawiercie 26.00, Żyrardów 15.50, Borkowski 1.22, Syndykat Rol. 0.0, Pol. Lloyd 0.00, Cmielów 0.00, Habersbusch 5.30, Spiess 1.58, Siła Światła 0.53, Firley 0.00, Łazy 0.16, Drzewo 0.43, Przem. leśny 0.00, Lilpop 0.72, Beloit 0.00, Hurt 0.00, Jabłkowscy 0.00, Transp. i Żegluga 0.00, Filtzner 0.00, Rudzki 1.52, 0.00, Konopie 0.00, Sirem 0.00, Zgierz 2.55, Pustelnik 0.00, Lenartowicz 0.00, Orthwein, 0.00, Klucze 0.35, Tepege 0.00, Ostrowiec 0.00, Spirytus 2.68, Zach. tow. 0.00, Korek 0.00, Majewski 0.00, Brown Boveri 1.00, Zj. Fabr. Masz. 0.00. — Tendencja słabsza. (AW)

GIELDA GDANSKA.

Warszawa 106.73—107.27, Złoty 107.23—107.77, N. Jork 0.0000—0.0000, Londyn 25.08, Paryż 29.12—29.28, Szwajcaria 0.00—0.00, Niemcy 132.468—133.132, Włochy 00.00—0.00. (AW)

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 239	Lwów	Warszawa	Zurych
	16 październ.	16 październ.	16 październ.
	D e w i z y		
100 złotych	—	00	00'00
1 funt ang.	—	23'30	23'39
100 fr. franc.	—	26'97½	26'95
100 fr. szwaj.	—	99'32½	100'00
100 fr. belg.	—	24'91	24'91
100 K czesk.	—	15'47½	15'47
100 K węg.	—	0'00	0'0067
100000 k aust.	—	7'32½	7'3
100 M niem.	—	00000	1'23
1 Dolar am.	—	5'18½	5'21
100 Lir wł.	0'00—0'00	22'66	00'00
100 Lei rum.	00'00	0'00	2'87
100 guld. hol.	—	204'00	204'30
100 K norw.	—	—	73'00
100 K duńsk.	—	—	89'25
100 K szw.	—	000'00	133'50
Hiszpanja	—	—	70'00
Belgrad	—	—	7'35
Pożycz. złota	—	6'00	—
Poż. kolej.	—	8'50	—
Bony złote	—	0'92	—
Miljonówka	—	0'72	—
		(AW)	(AW)

Ubezpieczenie od bezrobocia pracowników umysłowych.

W sprawie tej donosi 15. bm. warszawski „Kurjer Poranny“:

Ustawa o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia, uchwalona w czasie ostatniej sesji sejmowej nie objęła pracowników umysłowych. Sejm zadowolony się uchwaleniem rezolucji, wzywającej rząd do wniesienia osobnej ustawy o ubezpieczeniu od bezrobocia pracowników umysłowych. Sprawa w ten sposób utonęła, a liczna rzesza pracującej inteligencji przy wciąż rosnącym bezrobociu przymiera głodem.

W ubiegłym tygodniu u p. ministra pracy odbyła się konferencja z udziałem zainteresowanych dyrektorów departamentu w sprawie wniesienia noweli, któraby pracowników umysłowych podciągnęła pod ustawę o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

W czwartek, 16. bm. obradować będzie nad sprawą owej noweli zarząd funduszu bezrobocia. Sami zaś zainteresowani, a mianowicie zrzeszenie związków pracowniczych wyłoniło specjalną komisję, która opracowała zasady odrębnej ustawy o ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia umysłowo pracujących, opierając ją o istniejące zakłady pensyjne urzędników prywatnych we Lwowie, Poznaniu i Królewskiej Hucie. Komisja ta, licząc się z tem, że skarbu państwa w obecnym okresie sanacyjnym obciążać nie można, oprócz chce ubezpieczenie wyłącznie o składki pracodawców i pracujących bez udziału państwa. Gotowy projekt ustawy opracowany przez komisję zostanie złożony stronnictwom w Sejmie, z domaganiem się wniesienia go, jako wniosku z inicjatywy poselskiej.

Organizacje pracownicze stanęły na tak słusznym i obywatelskim stanowisku, że sfery decydujące niezawodnie odniosą się do tego projektu przychylnie i nie pozwolą narażać dalej państwa na kompromitację wobec Niemiec, a pracowników umysłowych, stanowiących tak ważną dla rozwoju państwa warstwę, na ciężką krzywdę.

Zapiski.

Kurjer Filatelistyczny. Organ Polskiego klubu Filatelistów we Lwowie i Polskiego Związku Akademików Filatelistów. Miejsce: Redakcja Lwów, Kurkowa 5. Cena 30 g. Wydawca: Jerzy Zadurawicz. Rok I. Nr. 8-9.

Treść numeru: Filatelistyka a „Targi Wschodnie“. Znaczki Seebecka. Co to jest filatelistyka? Nowe wydania znaczków pocztowych. Z teki fałszerza i spekulanta.

Sport.

Piłka nożna.

Dookoła rozgrywek o wejście do kl. A.

W sprawie ostatnich rozgrywek o wejście do kl. A. w okręgu lwowskim i częściowego unieważnienia tychże, od czynników miarodajnych dowiadujemy się, iż rozgrywki między Spartą a Sokołem zostały nakazane na skutek protestu wniesionego przez Sokół stanisławowski. Protest ten został uwzględniony ze względu na to, że w Kresach brali czynny udział w rozgrywkach o mistrzostwo gracze niezgłoszeni, co wyszło na jaw dopiero podczas rozgrywek finałowych. Oczywiście, że L. O. Z. P. N. musiał w tym wypadku wydać powyższe orzeczenie, karające drużynę Kresów za nieprzebranie przepisów P. Z. P. N.

Lechia—Hasmonea. Powyższe zawody o mistrzostwo kl. A. odbędą się zamiast 19 bm. dopiero 1 listopada br.

Echa pobytu Victorji Žižkov (Praga) w Krakowie. Na skutek doniesienia czeskiego konsularu w Krakowie, w sprawie znanego pobytu Victorji Žižkov w Krakowie, która to drużyna wystąpiła do zawodów z polskimi drużynami w składzie rezerwowym, a nawet z graczami zapożyczonymi, czeski Z. P. N. ostro ukarał Victorję Žižkov. Jaka kara wymierzono tej drużynie, dzienniki nie podały.

Czy publiczność może żądać zwrotu pieniędzy za bilety? Na meczu Rapid-P. A. C. 3 : 0 w

Preszburgu, które to zawody zostały ogłoszone, jako o mistrzostwo, rozegrane jednak, jako przyjaźielskie, a to na skutek braku sędziego „bezparytyjnego“, publiczność gremialnie zażądała zwrotu pieniędzy za bilety. Ponieważ takie wypadki zdarzały się na porządku dziennym i u nas, wskazaniem byłoby, by kompetentne czynniki, wydały w tym kierunku odpowiednie zarządzenia.

„Maski“—„Sztuka“. Match powyższych zespołów scenicznych odbędzie się w sobotę o godzinie 3 popo. na boisku Hsmonei.

Urugwaj w Czechosłowacji? Po obopólnych pertraktacjach, pomiędzy Urugwajem a Czechosłowacją, ułożono powyższe spotkanie na 17. maja 1925 r. Z okazji pobytu Urugwaju w Pradze, Czechosłowacja ma zamiar urządzać w Pradze t. zw. Małą Olimpiadę, z udziałem Szwajcarii, Niemiec i Austrii.

LEKKOATLETYKA.

Zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Polski w Warszawie. — Szelestowski mistrzem w biegu na przelaj, Rembowski mistrzem pięcioboju.

W biegu na przelaj w Henrykowie pierwszy przybył Szelestowski (Polonia), zdobywając tem samem mistrzostwo Polski. Przestrzeń prawie 10 kilometrów przebył tenże w czasie 34:22,2 sek. Drugie miejsce zajął Ziffer (Wisła) 34:44,2 sek. Następne miejsca obsadzili Wituch (Wisła) i Lukaszewicz (Polonia). Na 17 startujących, nie ukończyło biegu tylko dwóch zawodników, a to z powodu wypadku (zwichnięcia nogi).

Przy słabej konkurencji w zawodach o mistrzostwo pięcioboju w Parku Sobieskiego zwyciężył Rembowski z Ł. K. S. Łódź. Drugi Rybowski (Polonia) i Pedzički (Warsawia). Dwaj ostatni osiągnęli równą ilość punktów. — Poza konkursem stawał Reł z A. Z. S. Warszawa, osiągając na ogół lepsze rezultaty od mistrza. (ii.)

Lotnictwo.

Światowy rekord wysokości należy do francuskiego lotnika Callize, który wznosił się do 12.066 metrów wysokości. (i.)

KONKURS.

Rada Szkolna miasta Lublina ogłasza niniejszem konkurs na dziesięć posad kierowników siedmioklasowych szkół powszechnych w mieście Lublinie.

Wakują posady w szkole Nr. 1 (męska), Nr. 2 żeńska), Nr. 4 (żeńska), Nr. 8 (męska), Nr. 9 (żeńska), Nr. 12 (żeńska), Nr. 13 (żeńska), Nr. 15 (mieszana), Nr. 18 (mieszana) i Nr. 21 (żeńska).

Wymagane kwalifikacje: egzamin wydziałowy lub Wyższy Kurs Nauczycielski, najmniej dziesięć lat praktyki nauczycielskiej w szkołach powszechnych.

Podanie zaopatrzone w załączniki 1) metryka, 2) świadectwo przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, 3) świadectwo złożenia egzaminu wydziałowego lub ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego, 4) dowody dotychczasowej praktyki szkolnej, 5) życiorys, 6) opinia dwóch wiarygodnych świadków należy przesłać do Rady Szkolnej m. Lublina (Magistrat I. p. pokój Nr. 11). Termin wnoszenia podań upływa z dniem 30. listopada 1924. 7918

Rada Szkolna m. Lublina.

CHRZEŚCIJAŃSKA 7848

Prywatna szkoła 4-o klasowa

i ogródek dziecięcy, przyjmuje wpisy od godz. 10—2. ul. Łackiego 18 (boczna Leona Sapiehy) II p.

Oszczędzacie dużo pieniędzy

jeśli nosicie obcasy i zelówki gumowe

BERSON

Taniej niż wszędzie bo w budce

Instrumenty muzyczne i przybory do tychże poleca

JÓZEF REISLER

Lwów, pl. Solskich (naprzeciw ul. Słonecznej 11. a.)
Konto czekowe P. K. O. Nr. 150.838. 7867

NAJWIĘSZA W KRAJU FABRYKA ORGANÓW KOŚCIELNYCH

egzystująca od 1843 roku nagrodzona

medalami na wystawach krajowych

DOMINIKA BIERNACKIEGO

we WŁOCŁAWKU, ulica Kaliska Nr. 17. tel 209 (dom własny).

Fabryka wykonywa nowe, oraz restauruje organy wszelkich systemów, według najnowszych wymagań techniki, przy pomocy maszyn parowych. Obecnie zostały zamówione wielkich rozmiarów koncertowe organy do Kościoła Św. Elżbiety we Lwowie które to za kilka miesięcy będą ustawiane w Kościele, jakoteż w tym czasie wykonała restauracje organów w Kościele Św. Marii Magdaleny i w klasztorze OO. Dominikanów we Lwowie. — Zgłoszenia proszę kierować tylko pod adresem moim we Włocławku. — Bliższych informacji udziela p. RUBINGER, ul. Leona Sapiehy Nr 10. Lwów. 7675

WĘGIEL DRZEWNY

bukowy retortowy

pierwszej jakości, wagonowo i półwagonowo, loco każda stacja kolejowa, po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach dostarcza

Jakób Hausmann

Lwów, Podlewskiego 10. parter. 7843

Licytacja koni i źrebiąt wojskowych!

Dnia 31. października 1924. o g. 9 rano na targowicy końskiej we Lwowie odbędzie się publiczna sprzedaż w drodze licytacji około 30 koni wojskowych wybrakowanych i około 5 źrebiąt od klaczy wojskowych.

Od brania udziału w licytacji są wykluczeni pośrednicy handlu i zawodowi handlarze koni.

7937

Komendant Uzupełnień koni Nr. 16. Lwów

PADIAK podpułkownik.

PIECE szamotowe

WAGI dziesiętne i ciężarki

Drabinki pokojowe i malarskie

KLATKI na ptaki, poleca

HANDEL ŻELAZA

M. KIERSKI

— LWÓW, Pasaż Mikolascha —
Filia: TARNOPOL. 7859

PRZEWODNIK INFORMACYJNO-REKLAMOWY

„KURJERA LWOWSKIEGO“ we Lwowie.

Niżej podane firmy polecamy P. T. Szan. CZYTELNIKOM

CUKIERNIE	FUTRA	GALANTERJA	KRAWCY	MATERI. SUKIENNE	PRALNIE	SZKOŁY	TAPICEROWIE
Rendez-vous elegancko-go świata w pierwszorz. CUKIERNI, H. WELZA ul. Akademicka 5.	FUTRA. Wzory najmłodniejsze, ceny umiarkowane, dogodnie warunki, u firmy E. SOLIK, Sobieskiego 4.	Raglany, Kapelusze, Bieliznę, poleca GÓRSKI i WITEK pl. Marjacki 5.	JÓZEF BILINSKI, Lwów Batoiego 30, krawiec męski — poleca się.	Wielki wybór materiałów sukiennych „SUKNO“, Lwów, plac Marjacki 4.	Wykonuję w 24-godz. pralni bielizny, kołnierzyków i manszetów z przedwojennym polysiem. Papermann, Łyczakowska 15.	LEKCJE RYSUNKU i malarstwa oraz haiku, dla dzieci i młodzieży, prowadzi art.-ma. Wanda Zygułsa - Pogonowska ul. Dąbrowskiego 12, II p.	PRACOWNIA TAPICERSKA, Władysław Prokopenko, Lwów, ul. Zimorowicza 6.
A. BIENIECKIEGO i K. ZWOLINSKIEGO, ulica Hetmańska 8. Poleca: cukry, ciasta.	FUTRA po cenach konkurencyjnych poleca firma „GRONOSTAJ“, Akademicka 8.	HOTELE Hotel „WANDA“, ul. Trybunalska 4, poleca pokój z komfortem urządzone. Stałym gościom udziela się opust.	Pracownia sukien i nauka kręju, Heleny Warchołówny, Lwów, ul. Kochanowskiego 10, I. p.	MALARZE POKOJ. Marcin Ratajczuk ul. Sadownicka 20. I. p. Wykonanie artyst.	RESTAURACJE A. FRÄNKEL, Leona Sapiehy 69, kuchnia domowa. Bufet obfity. Ceny niskie.	SZKOŁY MUZYKI Koncesjonow. SZKOŁA MUZYKI, J. Smerzowej, Na Skatce 3.	ZYGMUNT MACHALSKI Wszelkie roboty tapicersko-dekoracyjne. Sapiehy 41.
K. SOTSCHKE i E. DUDK, plac Marjacki 5. (dawny Hotel francuski)	Wiktora SICHLERA (synowie) mag. i pracownia futer, plac Halicki 14 I. p.	KWIATY SALON KWIATÓW Piotra BODNARA, ulica Leona Sapiehy 3, FILJA: Sobieskiego 17. — poleca codziennie świeże: bukiety, wiązanki i wieńce.	KAROL BARAN, Lwów Ła arza 10. Pracownia sukien damskich poleca się.	ORTOPEDYŚCI Sztuczne nogi, gorsety na skrzywienie kręgosłupa, oraz aparaty ortoped., wykonuje najtaniej znana z solidnych wyrobów Firma F. LINKA syn. Lwów, Łyczaków 19.	SMACZNE OBIADY z 3 dań po 1 zł. wydaje restauracja H. MÄGENHEIMA, Piekarska róg Sakramentek, oraz piwo OKOCIMSKIE.	STROJICIELE FORT. BR MARKIEWICZ, organmistrz i stroiciel fortepianów, ul. Szeptyckich 1. 6. przyjmuje wszelkie roboty w zakresie wchodzące.	TOWARY ŻELAZNE M. KIERSKI, Lwów, Pasaż Mikolascha, oddz. bud., ul. Sienkiewicza 11. Filia: Tarnopol.
CYNOGRAFIJA HELIOS [®] ST. CWAK i SKA ul. Zimorowicza 14	FRYZJERZY FRYZJERNIA DAMSKA fr. żuje i wykonuje perukarstwo. Pasaż Mikolascha — T. STIER.	KAPELUSZE Salon Mód S. Hönl, pasaż Hausmana 7, poleca najnowsze modele.	ADOLF FRIMER, pracownia kostjumów angielskich i francuskich — Lwów, plac Smolki 1 a.	PERFUMERJA Perfumeria pod „Czarnym Psem“, Grodecka 3, poleca wszelkie art. toalet. i kosmetyczne.	RYTOWNICY WŁ. MICIŃSKI, Batoiego 22 I. p., znaczenie srebra stołowego i naprawa klamer do włosów.	STOLARNIE F. HORNUNG i Ska, ul. Szpitalna 54. Meble i stolarka budowlana.	WYROBY METAL. ZNACZKI dla psów wykonuje firma ANDRZEJ BERLINSKI, Lwów, ul. Głowackiego 4.
DIWANY OSZCZĘDNOŚĆ! Narzuty na otomanę od 10 zł. — Dywany przed łóżka od 4 zł. — Kapy i obrusy od 9 zł. — Chodaki od 2 zł., oraz kołdry, dywany, kilimy. Koce w wielkim wyborze, poleca firma „Oszczędność“, Akademicka 26.	ZAKŁAD fryzjersko-perukarski, Bürger, ul. Na Błonie 4.	KILIMY PORTIERY, kapy kilimowe, SYNDYKAT KILIMKARSKI, Lwów, Chmielowskiego 17. Tel. 25-94	PRACOWNIA DAMSKA Andrzeja Pelczara, Batoiego 22, wykonuje starannie po cenach umiarkowanych.	Kopernika 22, poleca reklamowo wody kolońskie, mydła, perfumy i wszelkie przyb. toaletowe i kosmetyczne.	ZAKŁAD RYTOWNICZY i wytwórnia pieczęci i odznak. Eug. Marjan UNGER Lwów, Chorażczyzna 7.	SZKŁO PORCELANA Na ra y — Okazyjnie! Leona Sapiehy 67.	ŻARÓWKI „ŻAREK“ Fabryka żarówek, ul. Lwów. Dzieci 25. Tel. 640., regeneruje stare żarówki. Ceny 40% niższe.

H.—G. WELLS.

Historja o niedoświadczonym duchu.

(Tłomacz. z ang. L. S.)

(Ciąg dalszy).

Sanderson, będący framasonem należał do loży „Wielkiego Wschodu“, której członkowie ze szczególnym zamiłowaniem oddawali się studjom nad badaniem pełnej tajemnicy przeszłości i teraźniejszości masonerii. Wśród tych badaczy, Sanderson odgrywał dość wybitną rolę. Obserwował też ruchy Claytona z dziwną ciekawością w czerwonych oczkach.

— Nieżle to idzie — przyznał, gdy Clayton skończył. — Doskonale zapamiętałeś porządek ruchów, ale coś tu przecież brakuje.

— Wiem — odparł Clayton — i zdaje mi się, że mógłbym to odnaleźć.

— No więc?

— Ot to — rzekł krótko Clayton, wyciągając i przekręcając dziwnie obie ręce.

— Tak.

— O to właśnie chodziło duchowi tej nocy. Ale skądże?

— Właściwie niewiele zrozumiałem z tej całej historii, a zwłaszcza w jakim celu ją wymy-

śliłeś — oświadczył Sanderson — ale tę serję gestów znam dobrze. (Pomyślał chwilę). Jest to serja ruchów... mająca związek z pewnym odłamem masonerii ezoterycznej... Prawdopodobnie... a może się mylę... więc?... (zamyślił się znowu na chwilę). Właściwie mogę to powiedzieć. Nie widzę w tem nic złego. Ostatecznie jeżeli wiesz o tem, to tem lepiej, a jeżeli nie, to nic nie szkodzi.

— Nie wiem nic więcej, jak tylko to, co udało mi się zaobserwować tej nocy — zapewnił Clayton.

— W każdym razie, spróbujmy — rzekł Sanderson, kładąc osirolnie fajkę na kominku.

Poczem, bardzo szybko, zaczął gestykulować. — W ten sposób, prawda? — spytał Clayton, naśladując go.

— Tak jest, rzeczywiście — potwierdził Sanderson, powracając do swojej fajki.

— Ach! teraz mógłbym wykonać całą serję w należyty porządku — rzekł Clayton.

Stał przed kominkiem, uśmiechając się do nas, — ale w uśmiechu tym zauważyłem pewne wahanie.

— Jeżeli zacznę... — rzekł.

— Na twoim miejscu nie zaczynałbym — przerwał Wish.

— Dlaczego? Czy jest w tem jakie niebezpieczeństwo? — zawołał Ewans. — Ciało jest

Przecież niezniszczalne. Czy myślisz, że takiego rodzaju głupstwa przeniosą Claytona w świat duchów? Spróbuj Claytonie! Co do mnie nie widzę żadnej przeszkody.

— Nie jestem wcale tego zdania — zaprotestował Wish, wstając i kładąc rękę na ramieniu Claytona, — wierzę w tę historję i nie chcę cię widzieć w niebezpieczeństwie.

— Ono! Łatwowierny Wish ma tremę — zaśmiałem się.

— Tak jest, boję się! odpowiedział Wish z prawdziwą, lub doskonale udaną powagą. — Jestem przekonany, że jeżeli Clayton do końca doprowadzi tę mimikę, — to z pewnością zniknie.

— Co za głupstwa! — zawołałem — dla ludzi jeden jest tylko sposób znikania z tego świata, a Clayton ma jeszcze trzydzieści lat życia przed sobą. Zresztą... wyobraźcie sobie, co by to był za duch! Czy pomyśleliście o tem?...

Przerwał mi gwałtowny ruch Wish'a. Przeszedłszy pomiędzy fotelami przystanął nagle przed Claytonem.

— Claytonie, trzeba być idjotą!

Clayton spojrział na niego rozbawionym wzrokiem i uśmiechnął się.

(Dok. nast.)

FABRYKA OZDÓB WOJSKOWYCH

N. KRYSZAŁ, Warszawa, Nalewki 38. Tel. 299-31

POLECA: jako specjalność ozdoby wojskowe urzędnicze, kolejowe, oficerskie żołnierskie, policyjne, szkolne i strażackie oraz wszelkie ozdoby haftowane w zakresie wojskowości wchodzące. — Ceny ściśle fabryczne!

7931

STOWARZYSZENIE MECHANIKÓW POLSKICH Z AMERYKI, S. A.

Warszawa, Marszałkowska 46. — Tel. 106-99.

POLECA WYROBY WŁASNYCH KRAJOWYCH WYTWÓRNI.

Obrabiarki do metali: tokarki, wiertarki, strugarki, podłużne i poprzeczne, dłutownice, gwinciarzki, szlifierki narzędziowe, gryzarki uniwersalne, ryflarki itp.

Obrabiarki do drewna: gnaty, piły taśmowe i tarczowe strugarki, wiertarki, frezarki i t. p.

Narzędzia do metali: frezy różnego rodzaju, rozwiertaki, gwintowniki, imadła równoległe, ślusarskie i maszynowe, przyrządy do frezowania i szlifowania na tokarach, podzielnice uniwersalne i t. p.

Maszyny rolnicze: kieraty, siewczarnie i przystawki uniwersalne.

Odlewnia żeliwa: odlewy maszynowe i koła rozpędowe i linowe (z obróbką) pędnie (transmisje), rury wodociągowe i kanalizacyjne (pionowo i poziomo), rury żebrowe dla centralnego ogrzewania, garnki żelazne emaljowane, odlewy sanitarne.

Okazyjnie do sprzedania: parowóz 10 KM. rozp. koł. 70 mm., lokomobila 40 KM silniki elektryczne, gryzarki: pionowe do okrągłania zębów, koł. z batych, tokarki czołowe o tarczy 70 mm. Szczegółowe oferty i prospekty na żądanie.

Skład i Przedstawicielstwo na województwa wschodnie:

7945

„PILOT“ Lwów, ul. Batoiego 4. Odz. w Tarnopolu i Podwołoczyskach.

KAPELUSZE DAMSKIE

MĘSKIE 7792

przerabia fachowo na najnowsze fasony tylko

PIERWSZA KRAJOWA

FABRYKA KAPELUSZY

RUDOLFA

NEUWELTA

plac Marjacki 8.

ul. Kazimierzowska 25

„ Krakowska 25.

„ Gródecka 72.

„ Balonowa 3.

Czas odnowić przedpłatę!

Cieszcie się chorzy! Odzyskacie zdrowie pewnie, moją pewną doświadczeniem popartą metodą. Po otrzymaniu 10 zł., posyłam pisemnie system leczenia się. — Drozdowicz, Hrubieszów, skrzynka pocztowa 68. 7936

Kierownik biura

wielkich zakładów przemysłu drzewnego niemieckiej firmy na Pomorzu, zmieni posadę. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków do Administracji „Kurjera Lwowskiego“ pod Nr. „7904“

OLIWE

nicejską firmy Emery & Pocard Nicea poleca

Karol Krupiński Lwów

Akademicka 4.

7835